

PRILOG 4.

OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA

1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1.	Stručni nositelj:	Ministarstvo unutarnjih poslova	
1.2.	Naziv propisa:	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti, s Konačnim prijedlogom zakona (EU)	
1.3.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt strateškog planiranja ili reformska mjera:	Da/Ne: Ne	Naziv akta: -
1.4.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da/Ne: Ne	-
2. UTVRĐIVANJE PROBLEMA			
2.1.	<p>1. Privremena zaštita, u skladu sa Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 70/15, 127/17 i 33/23) (u dalnjem tekstu: Zakon) odobrava se u izvanrednim okolnostima, u slučajevima masovnog priljeva ili predstojećeg masovnog priljeva raseljenih osoba iz trećih zemalja koje se ne mogu vratiti u zemlju svog podrijetla, osobito ako postoji rizik da zbog tog masovnog priljeva nije moguće učinkovito provesti postupak odobrenja međunarodne zaštite, radi zaštite interesa raseljenih osoba i drugih osoba koje traže zaštitu. Privremena zaštita odobrava se na rok od godine dana, a taj se rok automatski produžuje na šest mjeseci, a najduže do godine dana. Iznimno, privremena zaštita može se, na temelju odluke Vijeća Europske unije, produžiti najviše za još godinu dana. U skladu sa Zakonom maksimalno trajanje privremene zaštite je tri godine.</p> <p>Na nivou Europske unije, pa tako i u Republici Hrvatskoj, prvi puta je aktivirana privremena zaštita nakon agresije i vojne invazije Rusije na Ukrajinu, odobravanjem zaštite raseljenim osobama iz Ukrajine.</p> <p>Privremena zaštita tako je prvi put aktivirana dana 4. ožujka 2022. godine <i>Provđenom odlukom Vijeća (EU) 2022/382</i> na početno razdoblje od godinu dana, znači do 4. ožujka 2023. godine, nakon čega je automatski produljena za još jednu godinu do 4. ožujka 2024. godine. Kako razlozi za privremenu zaštitu i dalje postoje, Vijeće je dana 19. listopada 2023. godine donijelo <i>Provđenu odluku 2023/2409</i> o produljenju privremene zaštite za razdoblje od jedne godine, odnosno do 4. ožujka 2025. godine, te</p>		

potom 25. lipnja 2024. godine Provedbenu odluku (EU) 2024/1836 kojom se privremena zaštita produluje do 4. ožujka 2026. godine.

U skladu s Provedbenim Odlukama Vijeća, Vlada Republike Hrvatske uvela je privremenu zaštitu u ožujku 2022. godine, a zadnjom Odlukom o produljenju od 29. veljače 2024. godine privremena zaštita u Republici Hrvatskoj za raseljene osobe iz Ukrajine produžena je do 4. ožujka 2025. godine. Međutim, produljenje privremene zaštite do 4. ožujka 2026. godine nije moguće zbog zakonskog ograničenja trajanja privremene zaštite u Republici Hrvatskoj na tri godine.

Stoga su izmjene važećeg Zakona nužne kako bi se izmijenila odredba koja propisuje da je najdulje vrijeme trajanja privremene zaštite tri godine, te time otvorila mogućnost produljenja privremene zaštite nakon 4. ožujka 2025. godine ili dok god postoji potreba. O uvođenju privremene zaštite kao i o produljenju, odluku donosi Vlada Republike Hrvatske u skladu s odlukama Vijeća EU.

2. U lipnju ove godine stupilo je na snagu 10 zakonodavnih akata EU kojima se cijelovito reformira sustav upravljanja migracijama i azilom (Pakt o migracijama i azilu).

Uredba (EU) 2024/1351 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o upravljanju azilom i migracijama, izmjeni uredbi (EU) 2021/1147 i (EU) 2021/1060 i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 604/2013 (SL L 2024/1351, 22.5.2024.) u članku 7. propisuje da države članice moraju imati nacionalne strategije kojima se uspostavlja strateški pristup kako bi se osiguralo da imaju kapacitete za djelotvornu provedbu svojeg sustava upravljanja azilom i migracijama, uz potpuno poštovanje svojih obveza na temelju prava Unije i međunarodnog prava, uzimajući pritom u obzir svoju specifičnu situaciju, a posebno svoj zemljopisni položaj. Članak 7. predviđa donošenje i dostavu Europskoj Komisiji nacionalnih strategija najkasnije do 12. lipnja 2025. godine, a nakon toga svakih pet godina.

Pored toga *Uredba (EU) 2024/1359 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o kriznim situacijama i situacijama više sile u području migracija i azila i izmjeni Uredbe (EU) 2021/1147 (SL L 2024/1359, 22.5.2024.)*, u članku 16. propisuje nešto širi sadržaj nacionalnih strategija od onoga u članku 7. Uredbe (EU) 2024/1351 na način da one uključuju i analizu mjera potrebnih za odgovor na krizne situacije i situacije više sile u dotičnoj državi članici i njihovo rješavanje, uključujući mjere za zaštitu prava tražitelja međunarodne zaštite i korisnika međunarodne zaštite i drugih oblika zaštite.

Stoga je u Zakon potrebno dodati odredbe o izradi i donošenju nacionalnog akta strateškog planiranja, njegovom sadržaju, donositelju tog akta te roku za njegovo donošenje.

2.2. Izvor podataka:

Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 70/15, 127/17 i 33/23)

	<p>Provredbena odluka Vijeća (EU) 2024/1836 od 25. lipnja 2024. o produljenju privremene zaštite kako je uvedena Provredbenom odlukom (EU) 2022/382 (SL L 3.7.2024.)</p> <p>Uredba (EU) 2024/1351 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o upravljanju azilom i migracijama, izmjeni uredbi (EU) 2021/1147 i (EU) 2021/1060 i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 604/2013 (SL L 2024/1351, 22.5.2024.)</p> <p>Uredba (EU) 2024/1359 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o kriznim situacijama i situacijama više sile u području migracija i azila i izmjeni Uredbe (EU) 2021/1147 (SL L 2024/1359, 22.5.2024.).</p>
3.	UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA
3.1.	Opis posebnog cilja
	<p>1. Prestanak privremene zaštite imao bi za posljedicu preopterećenost sustava azila znatnim povećanjem broja zahtjeva za međunarodnu zaštitu jer bi, radi trenutnih okolnosti trajanja rata u Ukrajini, odnosno nemogućnosti povratka u Ukrajinu, sve osobe pod privremenom zaštitom podnijele zahtjev za odobrenje međunarodne zaštite što bi predstavljalo veliko opterećenje za učinkovito funkciranje nacionalnog sustava azila. Predlaže se izmijeniti članak 79. važećeg Zakona kako bi se omogućilo donošenje nove Odluke Vlade Republike Hrvatske o produljenju privremene zaštite za raseljene osobe iz Ukrajine do 4. ožujka 2026. godine.</p> <p>2. Cilj predloženih dopuna važećeg Zakona je pravovremeno ispunjenje zahtjeva iz članka 7. Uredbe (EU) 2024/1351 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o upravljanju azilom i migracijama, izmjeni uredbi (EU) 2021/1147 i (EU) 2021/1060 i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 604/2013 (SL L 2024/1351, 22.5.2024.).</p>
3.2.	Opis svrhe propisa
	Kao i u točki 3.1..
3.3.	Razmotrena druga moguća normativna i nenormativna rješenja
	<p>Druga normativna rješenja nisu moguća, s obzirom da se Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti propisuju načela, uvjeti i postupak odobrenja međunarodne zaštite i privremene zaštite, status, prava i obveze tražitelja međunarodne zaštite, azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom, stranaca pod privremenom zaštitom te uvjeti i postupak poništenja i prestanak azila, supsidijarne i privremene zaštite te se njime prenosi pravna stečevina Europske unije i osigurava primjena dokumenata Europske unije iz područja međunarodne i privremene zaštite.</p> <p>Nenormativna rješenja nisu primjenjiva, budući da se naprijed navedena materija mora urediti zakonom.</p>
3.4.	Izvor podataka:

	Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 70/15, 127/17 i 33/23)	
4.	UTVRĐIVANJE UČINAKA I ADRESATA	
4.1.	Posebni cilj: Kao i točki 3.1..	
4.1.1.	Učinci na gospodarstvo:	Adresati: -
	Nacrt prijedloga zakona nema učinak na gospodarstvo, s obzirom da normira pitanja od značaja za privremenu zaštitu raseljenih osoba iz Ukrajine i izradu i donošenje nacionalnog akta strateškog planiranja u okviru sustava upravljanja azilom i migracijama.	
4.1.2.	Učinci na održivi razvoj:	Adresati: -
	Nacrt prijedloga zakona nema učinak na održivi razvoj, s obzirom da normira pitanja od značaja za privremenu zaštitu raseljenih osoba iz Ukrajine i izradu i donošenje nacionalnog akta strateškog planiranja u okviru sustava upravljanja azilom i migracijama.	
4.1.3.	Učinci na socijalnu skrb:	Adresati: -
	Nacrt prijedloga zakona ima učinke u području socijalne skrbi.	Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike
4.1.4.	Učinci na zaštitu ljudskih prava:	Adresati: -
	Nacrt prijedloga zakona ima učinak na zaštitu ljudskih prava.	Raseljene osobe iz Ukrajine
4.1.5.	Učinci na druga područja:	Adresati: -
	-	-
5.	ANALIZA UTVRĐENIH UČINAKA I ADRESATA	
5.1.	Analiza učinaka i adresata u području gospodarstva:	

	-
5.2.	Analiza učinaka i adresata u području održivog razvoja:
	-
5.3.	Analiza učinaka i adresata u području socijalne skrbi:
	<p>Osobe pod privremenom zaštitom imaju pravo na prvu socijalnu uslugu, savjetovanje, psihosocijalno savjetovanje, smještaj i jednokratnu naknadu za samca.</p> <p>Pristup socijalnim uslugama jamči se za cijelo vrijeme trajanja privremene zaštite.</p>
5.4.	Analiza učinaka i adresata u području zaštite ljudskih prava:
	<p>Osigurava se pravo na siguran život u Republici Hrvatskoj raseljenim osobama koje su napustile Ukrajinu zbog sigurnosne situacije te se zbog oružanog sukoba ne mogu vratiti u Ukrajinu. Odobrenjem privremene zaštite osobama se jamči i zaštita od vraćanja u područja u kojima bi im bio ugrožen život, sloboda i ljudska prava.</p>
5.5.	Analiza učinaka i adresata u drugim područjima:
	-
5.6.	Izvor podataka:
	-
6.	SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE
	<p>Za Nacrt prijedloga zakona provedeno je javno savjetovanje njegovom objavom na središnjem državnom internetskom portalu za savjetovanje s javnošću.</p> <p>Javno savjetovanje trajalo je od 19. prosinca 2024. do 3. siječnja 2025. godine.</p> <p>Tijekom javnog savjetovanja nisu zaprimljeni komentari javnosti.</p> <p>Razlozi skraćivanja trajanja javnog savjetovanja su:</p> <p>Ovaj Prijedlog zakona potrebno je uputiti u žurni zakonodavni postupak, s obzirom da je Vijeće Europske unije donijelo Provedbenu odluku (EU) 2024/1836 kojom se privremena zaštita za raseljene osobe iz Ukrajine prodlužuje do 4. ožujka 2026. godine, radi čega je u važećem Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti potrebno izmijeniti odredbu na temelju koje Vlada Republike Hrvatske donosi Odluku o prodljenju privremene zaštite za navedene osobe. Pored navedenog u važeći Zakon potrebno je žurno intervenirati radi stvaranja pravnog okvira za provedbu dokumenata Europske unije.</p>

6.2.		
7.	ZAKLJUČAK	
7.1.	Pozitivni učinci: Omogućit će se produljenje privremene zaštite raseljenim osobama iz Ukrajine.	Negativni učinci: -
7.2.	Zaključak o učincima koji će proistечi iz provedbe: Učinak Nacrtu prijedloga zakona bit će vidljiv u razdoblju nakon početka njegove provedbe.	
8.	PRILOZI	
8.1	Dokumenti u prilogu: -	
9.	OVJERA ČELNIKA STRUČNOG NOSITELJA	
	Potpis: POTPREDSEDNIK VLADE I MINISTAR dr.sc. Davor Božinović Datum: 7. siječnja 2025.	